

Szerb Köztársaság
Oktatási, Tudományos
és Technológiai Fejlesztési
Minisztérium
Dátum: 2020. március 23.
Belgrád
Nemanja utca 22–26.

ISKOLÁSKOR ELŐTTI INTÉZMÉNY

– Az igazgató számára –

TÁRGY: Az iskoláskor előtti nevelési és oktatási intézmények felelőssége a COVID-19 típusú járvány idején

Tisztelt Igazgató!

Az érvényben lévő szükséghelyzetben a Szerb Köztársaság Kormánya folyamatosan arra törekszik, hogy teljes körű, összehangolt megelőző intézkedések végrehajtásával minél hatékonyabban visszaszorítsa a COVID-19 típusú vírus terjedését az iskoláskor előtti intézményekben. Az Oktatási, Tudományos és Technológiai Fejlesztési Minisztérium (a partnerségi intézményekkel, szervezetekkel és szakmai egyesületekkel együttműködésben) a Szerb Köztársaság rendeleteit és határozatait betartva, valamint az Oktatási, Tanulmányos és Technológiai Fejlesztési Minisztérium 610-00-0286/2020-07-es számú 2020. 03. 18-i hivatalos átírata alapján, a folyamatosan módosuló rendelkezéseket rendszeresen kísérve, a Minisztérium megvizsgálta azoknak az intézkedéseknek a lehetőségét, amelyek alkalmazása szükséges az iskoláskor előtti intézményekben és az iskoláskor előtti nevelési és oktatási rendszer egészében. **A jelen helyzetben felmerülő összetett kihívásokra és problémákra adott felelősségteljes, az időben történő kompetens (pontos és hiteles) válaszok és megoldási lehetőségek biztosítása céljából, amelyekkel ezekben a pillanatokban szembesül az oktatási rendszer és a társadalmunk egésze, adta ki a következő szabályozást.**

Annak érdekében, hogy biztosítani tudjuk az összes rendelkezésünkre álló forrás konstruktív igénybevételét az iskoláskor előtti nevelési-oktatási rendszerben, és ily módon támogatást nyújtunk az egyén, az intézmény és az igazgatási szervek közötti szakmai kapcsolattartás területén, az elkövetkező időszakban a közös prioritásaink a következő tevékenységi csoportokra vonatkoznak:

- 1. Az emberek egészségének és biztonságának megőrzésére irányuló tevékenységekre.**
- 2. Azon családok támogatására irányuló tevékenységekre, akiknek iskoláskor előtti intézményekbe járó gyermekeik vannak, abból a célból, hogy biztosítsuk számukra a szükséghelyzetben és az otthoni izoláció körülményei között is a tanuláshoz való jogot és az oktatás zökkenőmentes folytatását.**
- 3. A gyakorló pedagógusok szakmai kapcsolattartására és hálózatba való tömörülésére, ami a kölcsönösen szerzett tapasztalatok egymásnak való átadásával kíván hatékonyságot biztosítani a közös tanítás/tanulás kutatása, valamint a kompetenciák fejlesztése céljából.**

Ad. 1. Az emberek egészségének és biztonságának megőrzésére irányuló tevékenységek számítanak jelen pillanatban prioritásnak, és ezek megvalósítását a Szerb Köztársaság intézkedéseivel és rendeleteivel, valamint az illetékes szervek és szolgálatok naponta kiadott felhívásaival és utasításaival összhangban kell megtervezni és végrehajtani.

A helyi önkormányzati egységekkel és a helyi szinten kialakított válságstábokkal az intézményeknek folyamatos kapcsolatot kell fenntartaniuk, a kiadott utasításokat követniük kell, szükség szerint pedig a válsághelyzetre való tekintettel az emberi erőforrások rendelkezésre bocsátását is biztosítani kell a lakosság életének, egészségének és biztonságának megóvása céljából.

Mivel a megszokott óvodai munka félbeszakítása nem jelenti automatikusan az óvodáskorú gyermekek tanuláshoz való jogának megvalósítását célzó tevékenységek megszüntetését, az Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium prioritási terve különféle tevékenységeket tartalmaz, amely figyelembe veszi a munkavállalók napi, illetve heti negyven órás beosztását, és ezeket a tevékenységeket minden egyes iskoláskor előtti intézménynek operatív módon kell kidolgoznia.

Ad. 2. Az óvodáskorú gyermekekkel rendelkező családokra irányuló támogató tevékenységek a kedvező pszichológiai légkörre és a bensőséges kapcsolatok biztosítására összpontosulnak a gyermekek jólétét támogató környezeti feltételek kialakítása érdekében, valamint az otthoni izolációs körülmények között (amelyek jelenleg reális körülmények) a gyermekek és a szülők közös foglalkozásokon való részvétele által történő tanulásra serkentenek;

Célok:

1. A gyermekek és családjaik jólétének támogatása.
2. Támogatást nyújtani a családok számára abban, hogy megfelelő feltételeket tudjanak biztosítani a folyamatos játékos tanuláshoz.

A család elsődleges szerepet tölt be a gyermekek fejlődésében és a tanuláshoz való pozitív hozzáállásuk kialakulásában, és ebben a helyzetben az iskoláskor előtti intézmények oktatás területén betöltött szerepe (a hagyományos értelemben vett óvodai munka megszüntésének jelenlegi körülményei között) felértékelődik. Az iskoláskor előtti intézményeknek a családokat támogatniuk kell az oktatás folyamatos gyakorlásában, amelyet a nyílt kommunikáció és a párbeszéd kialakítása révén tesznek lehetővé, így biztosítva információkat, tanácsokat, ötleteket és javaslatokat a játékokban való közös részvétel területére vonatkozóan a gyermekek és a felnőttek számára.

Mindez az óvodai és oktatási csoportok szintjén számos tevékenységet igényel:

Igazgató:

Rövidtávon (április 1-jéig):

- az intézmény szakmai szerveivel együtt kidolgozza az intézmény operatív tervét a családokat támogató tevékenységek megszervezése céljából, koordinálja a gyermekek, a szülők és az oktatók közös tevékenységeinek megvalósítását, és figyelemmel kíséri a vészhelyzetben történő közösségépítés megvalósulását;

- egyaránt meghatározza a kommunikációs csatornákat az intézményen belül és a szülőkkel (a szülők és az oktatók számára a legmegfelelőbb csatornákat részesítve előnyben);
- összegyűjti az alkalmazottakra (ápolókra, oktatókra, szakmai asszisztensekre és munkatársakra) vonatkozó adatokat, amelyek tartalmazzák a munkavállaló e-mailcímét annak érdekében, hogy a vészhelyzetre való tekintettel megvalósulhasson a szükséges kommunikáció az alkalmazottakkal, az intézmény helyiségeiben, és az otthon végzett munkafeladatok végrehajtása során;
- ha nem minden szülő számára érhető el az internetszolgáltatás (különösen a kisebb városokban és a vidéki területeken), az igazgató és az oktatók felelőssége, hogy az információkat közzé tegye a felhasználók számára hozzáférhető helyen (az óvoda külső hirdetőtábláin vagy a helyi közösségi létesítményekben).

Hosszútávon (április 1-je után):

- az intézmény válsághelyzetben végzett munkájáról rendszeres tájékoztatást tart a munkavállalók és a családok számára;
- szervezi és figyelemmel kíséri a munkavállalók tevékenységét az oktatási munka speciális formáinak végrehajtása során, az operatív tervvel összhangban;
- együttműködik a helyi médiával annak érdekében, hogy az információk minél több gyermek és család számára hozzáférhetőek legyenek - információkkal és ötletekkel szolgál a gyermekek és a szülők szocializációs játékaiknak és tevékenységeinek minőségi megvalósítása céljából.

Szaktanársak:

Rövidtávon (április 1-jéig):

- vegyenek részt az operatív terv és a stratégiák kidolgozásában, valamint a kommunikációs csatornák meghatározásában az intézményen belül, valamint a családokkal egyaránt;
- az új helyzetbe került gyerekekkel és családokkal történő kommunikáció megvalósítása érdekében útmutatást biztosítanak az oktatók számára.

Hosszútávon (április 1-je után):

- professzionális támogatói és tanulói közösség kialakításának megszervezése az oktatókra és a családokra vonatkozóan;
- online felületen történő kommunikációs támogatás szervezése a családok számára: tanácsadás a szülők számára, tanítási anyagok elkészítése és terjesztése az oktatók és a szülők számára, mint például hasznos információk begyűjtése a különféle médiumokban fellelhető, gyermekek számára készült kulturális programokról; az időszervezés módjai; a gyermekekkel folytatott beszélgetésre való felkészítés a koronavírusról; és a megfelelő források biztosítása (pl. képeskönyv a koronavírusról szerb és más nyelveken);
- az információáramlás megszervezése és figyelemmel kísérése, valamint (intézményen belül) a különféle tevékenységekben és játékokban való közös részvételekre kidolgozott javaslatok előkészítése a gyermekek és felnőttek számára;

- koordinálja és figyelemmel kíséri az oktatók tevékenységét; összegyűjti és elemzi az oktatók jelentéseit arról, hogy mit kínáltak fel a családoknak, milyen mértékben vettek részt ennek megvalósításában, hogyan biztosítják az információáramlás folyamatát; figyelembe veszi a szülők javaslatait és kérdéseit stb.; állítson össze az oktatók számára olyan szakirodalmat, amely a családokkal folytatott kommunikáció milyenségére és a meglévő feltételek között folytatott közös tevékenységekre irányul;
- készítsen egyszerű űrlapokat a megvalósított tevékenységek értékelése és az oktatói munka megvalósításának kimutatása céljából (melyek a javasolt tevékenységek/tartalmak; szülői reakciók; a gyermekek reakciói);
- a tananyag és az ötletek megvitatása, cseréje más intézmények szakmunkatársaival (horizontális csere) annak érdekében, hogy a legmagasabb színvonalú anyagokat elérhetővé tegyék az oktatók és a szülők számára.

Oktatók:

Rövidtávon (április 1-jéig):

- online módon szervezett osztályközösség létrehozása az időbeosztás és a tevékenységek megszervezése céljából, a szülőkkel és a gyermekekkel egyaránt (pl. Viber-, Facebook-csoportok stb.), a szülők számára leginkább elérhető kommunikációs csatornák biztosítása;
- naponta készítsen javaslatokat a gyermekek és a szülők közös tevékenységeire vonatkozóan, és a korábban meghatározott kommunikációs csatornákon továbbítsa ezeket a családok számára.

Hosszútávon (április 1-je után):

- a szülők/gyermekek számára küldendő anyagok elkészítése/kiválasztása;
- a legközelebbi munkatársakkal (az iskolai kollégákkal, óvodai oktatókkal és szakmunkatársakkal) elemezzék és fejlesszék tovább az elkészített anyagokat, mielőtt a családokhoz továbbítanák ezeket;
- a tanulásra fókuszáló anyagok küldése a családok számára a rendelkezésre álló kommunikációs csatornán;
- ösztönözni kell a gyermekeket és családjaikat a kapcsolattartásra, tiszteletben tartva a családok önkéntes részvételének elvét (pl. egy a Viber alkalmazásban létrehozott csoporton belül a szülők és a gyermekek felvételeket és fényképeket küldenek a különféle játékokban és tevékenységekben való részvételükről, játékjavaslatokat adnak stb.); információkat kell biztosítani azokról a médiumokról, amelyek a gyermekek számára készítenek kulturális tartalmakat; információkkal és ötletekkel szolgál a különféle digitális platformok használatáról, a csatlakozás és a kommunikáció módjáról (egymással, a család tagjaival és a barátokkal);
- tájékoztatja a szülőket a szülők számára országosan elérhető csatornákról, platformokról és linkekről - javaslatok a játék általi közös tanulásra vonatkozóan;

- hetente jelentést nyújt be a kivitelezett tevékenységekről, valamint a tevékenységekben résztvevő gyermekek/családok számáról – melyet az intézményvezető egyesített heti jelentés formájában továbbít a szakértők felé.

Ad. 3. A szakemberek hálózatának kiépítésére és a gyakorlati tapasztalatok cseréjének biztosítására irányuló tevékenységeknek figyelembe kell venniük a kutatás, a közös tanulás és a kompetenciák fejlesztési szempontjait.

Célok:

1. Tanuló szakemberek közösségének kiépítése - az egyének és intézmények összekapcsolása révén, a tapasztalatok megosztása az együttműködő kutatás révén.
2. A gyakorlati kompetenciák fejlesztése.
  - a családok számára, akik biztosítják a gyermekek további alapfokú oktatását, valamint pszichológiai támogatás nyújtása a válságban lévő gyermekek és családok számára;
  - a gyermekek és a családok jólétének támogatása sürgősségi helyzet esetében.
3. Az oktatók digitális kompetenciáinak fejlesztése a családokkal való folyamatos kommunikáció érdekében, valamint a digitális technológiák felhasználásával történő folyamatos szakmai továbbfejlesztés céljából.
4. Az oktatók és a szakmunkatársak kompetenciájának megerősítésére irányuló támogatás biztosítása a modern pedagógiai megközelítések kidolgozása érdekében a gyermekekkel történő munkavégzés során (és az óvodai nevelési programok új alapelveinek megvalósításához szükséges képzések támogatása).

Az óvodai és oktatási csoportok szintjén ez a következő tevékenységek elvégzését igényli:

Igazgató:

Rövidtávon (április 1-jéig):

- az intézmény szintjén továbbképző csoport mozgósítása. Operatív tervet dolgoz ki a csapattal, amely lehetővé teszi a rendelkezésre álló kommunikációs csatornák felhasználását egy tanulói közösség felépítése és a kitűzött célok elérése érdekében;
- különböző formájú tanulói közösségeket alakít ki (oktatási csoport, óvodai és intézményi szinten);
- meghatározza a kommunikációs csatornákat a szakmai fejlődés formáiról és lehetőségeiről vészhelyzet esetén, valamint jelentést tesz annak végrehajtásáról;
- digitális továbbképzési tanfolyamokat szervez minden szakember számára.

Hosszútávon (április 1-je után):

- megszervezi és figyelemmel kíséri az alkalmazottak belső és külső szakmai fejlődését;

- együttműködik más intézmények igazgatóival, az illetékes iskolaigazgatósággal, szakmai szervezetekkel, az Oktatási és Nevelési Fejlesztési Intézettel.

Szaktanársak:

Rövidtávon (április 1-jéig):

- vegyenek részt egy operatív terv kidolgozásában, meghatározva a kommunikációs csatornákat és a tanulás különféle formáit az intézményen belül;
- készítsenek anyagokat, útmutatásokat/emlékeztetőket az oktatók számára a gyerekekkel és a családokkal történő kommunikáció megvalósításának lehetőségéről, valamint dolgozzanak ki stratégiákat a válsághelyzetben lévő családok megsegítése céljából, mint például a gyermekek és a szülők/családtagok közötti kapcsolatok elmélyítése, a napi rutin elvégzése során biztosítandó érzelmi támogatás fokozása, ami a találkozókra, az autentikus eseményekre és a tanulási helyzetekre egyaránt vonatkozik.
- vegyenek részt olyan képzések/tevékenységek szervezésében, amelyek horizontális csere révén hozzájárulnak a különféle kompetenciák, különösen az oktatók digitális kompetenciáinak fejlesztéséhez (internet, e-mail, Word, Excel, Power Point, fénykép- és videóformázási programok, csapatmunka-alkalmazások használata) a rendelkezésre álló online forrásokkal és az illetékes intézményektől (MPNTR, ZUOV) kapott információkkal összhangban.

Hosszútávon (április 1-je után):

- szervezze meg a gyakorló szakemberek körében a tanulásra nyitott közösség kialakítását és vegyen részt abban;
- elkészíti és terjeszti az oktatók számára az újonnan létrejött körülmények keretein belül megvalósítható oktatásra vonatkozó szakirodalmat és útmutatásokat;
- készítsen szakképzési terveket a kitűzött célokkal összhangban, figyelembe véve a negyven órás munkahét időbeli korlátait;
- az intézményigazgatóval együttműködve úrlapokat/nyomtatványokat készít a szakemberek bevonásának és tevékenységeinek figyelemmel kísérése céljából;
- ösztönzi a reflektivitást a különböző tanulási közösségekben, miközben részt vesz a szakmai fejlődés különböző formáiban;
- olyan képzéseket szervez, amelyek fejlesztik a munkavállalók digitális kompetenciáit (a munkavállalók kompetenciáit két-három egyszerű feladat elvégzésével ellenőrzi a képzés előtt);
- koordinálja és felügyeli az oktatók tevékenységét; összegyűjti és elemzi az oktatók jelentéseit a gyermekekkel és a családokkal végzett tevékenységekről;
- tájékoztatja a gyakornokokat, és bevonja őket a nemzeti szinten tervezett szakképzésekbe, amelyek olyan kompetenciák fejlesztésével kapcsolatosak, amelyek felkészítik őket az új programozási koncepciókra;
- az intézmény szintjén gyűjtsön a gyakorlatban felhasználható anyagokat a meglévő professzionális anyagok (kézikönyvek, útmutatók, szakirodalom és egyéb szakmai anyagok) tanulmányozásával/megfigyelésével kapcsolatban.

Óvópedagógusok:

Rövidtávon (április 1-jéig):

- online tanulási közösséget alakíthat ki különféle pozíciókra beosztott oktatókkal, pl. oktatási csoportokkal, óvodákkal és intézményekkel (a Viber alkalmazásban létrehozott csoportok stb.)
- tanulmányozza és megvitatja kollégáival a különböző szakirodalmat, amely a család támogatására vonatkozik a gyermekek jóléte szempontjából, a közös játék, kutatás és tanulás megszervezése által, valamint a rendelkezésre álló digitális technológia felhasználását a szülőkkel folytatott kommunikáció során.

Hosszútávon (április 1-je után):

- más óvodai oktatókkal együtt részt vesz egy elektronikus formában megvalósuló, a belső és külső szakmai fejlődés különböző formáira fókuszáló képzésben; elemzi és értékeli a rendelkezésre álló anyagokat;
- szakmai kompetenciája önértékelésének eredményeivel összhangban készítsen személyes szakmai továbbképzési tervet a következő időszakra, a rendelkezésre álló források függvényében;
- nyilvántartást vezet szakmai fejlődéséről, amely magában foglalja a megvizsgált anyagot; jelentést készítenek a megvalósult szakmai továbbképzésekről, és ezt elektronikusan nyújtják be az igazgatónak és a szakértőnek.

Az óvodák igazgatóit arra biztatjuk, hogy a COVID-19 miatt elrendelt szükséghelyzet során kommunikáljanak az illetékes iskolaközpontokkal és a helyi önkormányzati egységekkel az óvoda által megvalósított kommunikációs csatornákról, a tervezéssel és a megvalósítással kapcsolatos kérdésekről.

Felhívjuk figyelmüket, hogy az igazgatók kötelesek biztosítani az e-mailek rendszeres áramlását, valamint az együttműködést az önkormányzat szintjén felállított válságstábbal.

Arra számítunk, hogy az iskoláskor előtti intézmények az újonnan kialakult helyzetben is mindvégig felelősségteljesen fognak viszonyulni az óvodai oktatási rendszerrel kapcsolatos tevékenységek megszervezéséhez, amelyek prioritást élveznek.

Tisztelettel,

Mladen Šarčević miniszter